

Kde se vzaly

Dudy jsou nástrojem, který se výrazně podílel na vývoji hudební tradice mnoha nejen evropských národů. Pravlastí dud byly patrně pastevcecké oblasti přední Asie, odkud se rozšířily do severní Afriky a pak i do celé Evropy. Patří mezi dechové nástroje, dále je lze typologicky dělit na dudy s jednoduchou, dvojitou či trojitou melodickou píšťalou, dudy nafukované ústy nebo s dmýchacím měchem, s různým způsobem držení, zdobení, ladění apod.

V Čechách pocházejí nejstarší zmínky ze 13. století. Název dudy se však u nás objevil až v 15. století. Starší latinské prameny uvádějí název chorus, jehož zkomolením vznikly kór a kořec. Ve 14. až 15. století se již objevuje označení kozicie, později kozice, koza, kozlík, ale také kejdy, kajdy, nebo gajdy.

Dudy nafukované ústy ustoupily v Čechách v 19. století dudám s dmýchacím měchem. Od 16. století byly nejoblíbenějším nástrojovým uskupením dudy s houslemi, později se k malé muzice přidal klarinet. Tím vznikla populární tzv. malá selská muzika. K ní se často připojoval ještě druhý klarinet, housle a konečně i basa, která tvrdí muziku.

Ke startu průvodem

Strakonice a dudy jedno jsou díky dnes již klasické pohádkové hře Josefa Kajetána Tyla Strakonický dudák aneb Hody divých žen. „Dovedný dudák byl vždy oblíben, zvláště když uměl svou hru vyšperkovat pěknými va-

Kde se ubytovat

Během dudáckého festivalu příliš volných ubytovacích kapacit ve Strakonici nezbývá. Nocleh si mnoho diváků zajišťuje dlouho dopředu. Zkusit štěstí přesto můžete.

Hotel Švanda Dudák, A. Štastného 171, tel.: 383 324 173, e-mail: hotel@svandadudak.cz, www.svandadudak.cz

Penzion Privat M, Nová 268, tel.: 383 324 780, e-mail: marcela.ledkova@quick.cz, www.privatm.zde.cz

Kemp Podskalí (u řeky), tel.: 383 324 587, <http://podskali.otava.info/>

Akce

XVII. mezinárodní Dudácký festival

Strakonice

24. – 27. srpna

Předprodej vstupenek a informace k programu: Dům kultury, tel.: 383 311 535, e-mail: meks.predprodej@strakonice.cz, www.dudackyfestival.cz. Vstupenky jsou v prodeji také před každým koncertem v pokladnách.

riacemi, ozdobami, písničkami a osobitým humorem. Takovým byl prý pověstný Švanda dudák, pocházející z okolí Strakonice. Z kraje, odjakživa proslulého zpěvností, chtivostí tance, pověstného dobrými dudáky. Díky těmto svým tradicím se Strakonice staly dudáckým centrem,“ píše ve své knize o historii festivalu jeho osobitý otec zakladatel Josef Režný.

Milovníci tohoto hudebního nástroje se ve městě na soutoku Otavy s Volyňkou sešli poprvé v roce 1967 a od té doby se na konci srpna do Strakonice festival vrací každý druhý rok. Svým rozsahem a kvalitou patří Mezinárodní dudácký festival mezi nejvýznamnější folklórní festivaly na světě. Roku 1995 získal festival statut CIOFF – Mezinárodní organizace folklórních festivalů při UNESCO.

Čtyřdenní festivalový program startuje tradičně ve čtvrtek večer průvodem všech účinkujících ulicemi Strakonice a zahajovacím mezinárodním dudáckým kasacím na hradním nádvoří. Autentické prostředí osvětleného nádvoří se specifickou akustikou činí z kasací nezapomenutelný hudební zážitek.

Dudáci všude

Strakonický hrad je také hlavním centrem veškerého festivalového dění. Kromě řady koncertů na nádvoří dudají muzikanti sponánně i v ostatních venkovních prostorách, při řece u splavu nebo v rozlehlé hradní sklepní krčmě, která se otevírá jen při této

příležitosti. Na označení krčma je nutné trvat, protože se nejedná o nějakou restauraci nebo hospodu. U širokých dřevěných stolů, v příjemně chladivém klimatu v uzavřeném sklepním prostoru nabývá zvuk dud na majestátnosti. A o chlebu a vodě posluchači rozhodně nezůstanou.

Tradiční lidové pochoutky, také jídla už spíše zapomenutá i nápadité novinky, jsou při festivalu k dostání doslova na každém kroku. A po zapití jak jinak než strakonickým Dudákem, jednou ze značek místního měšťanského pivovaru, se návštěvníkům festivalu mimo potěchy duše dostane nemenší měrou i potěchy těla.

